...sonsuza varmak diyordu şair. Büyük bir ego, şairlerin egosu böyle şişkin mi olmak zorunda?

Benim biricik meselem de benzerdi, tarif etmek istiyorum bazen, kendimi kelimelerin ağısından kurtarmak, kendimden *doğru* olarak bahsetmek.

O kadar kolay değll. Ben demek lazım zira, çok zor geliyor.

Bulunduğunuz rolü oynamak zorundasınız. Benim gibi rollerden kurtulmak için insanlardan uzak durmayı tercih eden birinin bile sonunda bu rollerle hapsolduğunu görmek, kendime acıyor muyum neyim?

Yazdıklarımın hiçbirinin doğru olmadığından, doğruluğun bir yazı, bir insan, bir düşünce, bir söz için tutarlı bir kriter olmadığından bahsetmek istiyorum. Ancak bunu yapabileceğim şey de, geliyor aynı cenderenin kıskacında; Giritli paradoksundan bahsetmeyi pek severler ama o paradoks karısı olan *anlama* sadık sandığınız bir adamın yatakta başkasıyla basılması gibidir, insanlar adamın başka konularda o kadar *aldatkan* olmadığını düşünüyor. Yalan. Söz yalandır. Sözün dürüstlüğü sadece propagandadır.

Okuyan insanlara sormak isterdim, *ne anladınız?* Bir şey anlamadınız. Anladığınız her neyse anlatmak istediğim değildi. Kendinizde olan bir şeyleri anlar gibi yaptınız ve sandınız ki yazı onu anlatıyor. Bu gerçek mi, değil mi, bir hikaye olarak mı yazılıyor, yoksa halihazırdaki ruh halimden mi bahsediyor bilmiyorsunuz. *Buradaki yazıların hepsi yalan* diyecek olsam, en azından o sözün doğru olduğunu kabul edeceksiniz.

Peygamberimin hakkı hak, batılı batıl görmek için dua etmesi, bana her zaman hak gördüklerimin batıl, batıl gördüklerimin hak olabileceğini hatırlatıyor. Şu dünyada, mutlak mana ile insanın fenası arasındaki doldurulmaz uçuruma bakıp bakıp içimi çekiyorum, bana neden ağlıyorsun diyor. Başka bir şey elimden gelmediğinden ağlıyorum.

İtiraf edeyim, Allah'ın adaletine inanıyorum ama ölümden sonra sonsuz hayat hakkında derin şüphelerim var. Sonsuzluk ve ben bir araya gelemeyiz, sonsuz olan ben olmaz, ben olan sonsuz olamaz gibi geliyor. Yeryüzünde merak ettiğim, hayatımı düzenlemeye çalıştığım konuların hepsi aslında cevaplanmaz sorular. Nedir, mesela, hangi partiye oy vereyim? sorusunun hakiki cevabı? Bunu nasıl bilebilir insan? Falanca partinin filanca vekilinin kazanmasıyla, diğer partinin öteki vekilinin kazanmasını tüm sonuçlarıyla nasıl değerlendirebilirsiniz? Sonunda bir şey olacak, mesela AKP kazanacak ve insanlar CHP kazansaydı, şöyle olacaktı diyecek. Bunu nasıl bilebilirsiniz?

Bu bir epistemoloji yazısı değildir. İnsan yeryüzünde bir hayal aleminde, kendinde vehmettiği değerlerle yaşıyor. Sonsuz hayat verilirse, mesela bu seçimde kime oy vermenin daha doğru olduğunun bitmeyen ihtimallerini *tek tek* hesaba çekip öğrenebiliriz, ancak sonsuzluk böyle bir seçimde karar vermek için biraz israf olmuyor mu? Dahası böyle bir karar için bile sonsuzluğa ihtiyacımız varsa, Allah bizi yaptığımız işlerden neye göre hesaba çekecek?

Bu tartışmanın sonu olmadığını biliyorum. O sebeple pratik meseleler daha önemli görünüyor

gözüme, *kime oy vereceğiz*? sorusunun cevabını da tüm sonuçlarıyla düşünmüyorum. Milletvekili yemini benim edebileceğim bir yemin değil, vekilimin o yemini benim yerime etmesi de ancak yalancı olmasıyla mümkün, yalancı bir adam da benim vekilim olamaz. O sebeple, en basit tarafından *kimseye oy vermemek en iyisi* diyorum, mesela.

Her söz yalansa, o yemin de yalan sayılmaz mı diyecek akıllı.

Basitleştirmek, karmaşıklaştırmaktan daha zor. Mühendisliğin çok büyük bir kısmının hangi kabulleri yaptığınız olduğunu söylemişti biri, yanlış kabullerin üstüne doğru hesaplar yapsanız da farketmez, doğru başlayıp, doğru devam etmek gerekir. Doğru başladığınızı asla bilemeyeceğiniz bir mühendislik problemidir hayat, nereden başlarsınız, nereye gidersiniz, hangi hesapları yaparsınız da doğruya çıkarsınız? Belki başladığım yer sakıt, hesaplarım yarım, adımlarım kararsız... Belki bu yazı yaptığım en kötü şey. En kötü garip bir övünmeye sahip.

Mihnet nedir bilir misiniz? Yeryüzü mü'min için mihnet, insan için mihnet, düşünen için mihnet, bilen için mihnet; ama diğerleri için daha büyük mihnet. Ben arada sırada, en azından, kendimi doğru bir iş yapıyormuş gibi hissediyorum, en azından Allah'ın üzerimdeki rahmetiyle meşgulüm ve buna şahit oldukça, ki şu fani hayatın hakikati rahmet, bereket ve inayettir, üzerimden yük alınıyor. Resulünün göğsünü açıp genişleten Allah, ben fani günahkarın da göğsünü açıyor, başka şekilde durulur bir hayat değil bu zira.

Aklıma geliyor, *inanmasaydım nasıl olurdu?* diyorum, insanlar bu kadar boşlukta yaşama *sabrını* nereden ediniyor? Ben beceremezdim muhtemelen, ya kısa yoldan ölümü tercih ederdim, ya da kendimi insanları, *mikrosefal* gördüğüm insanları aldatmakla eğlendirirdim. Çoğu insan, kimden geldiğini bilmediği bir çiçek veya hediye alınca bile huzursuz olduğu halde, nereden geldiğini bilmediği hayatın içinde nasıl olup da huzurla yaşayabiliyor?

Denedim, kendime din yapmayı da denedim, felsefe yapmayı da, bilimin hepimizi aydınlık günlere çıkaracağına inanmayı da. Allah vahiy gönderseydi veya cin, melek vs. şeylerle biraz münasebetim olsaydı peygamberlik işi tutardı, *cerbeze* ve *akli denge* müsait, farkındayım, ama peygamberlikte en önemli sorun kendime inanmaktı. Başkalarını inandırmak biraz gayrete kalıyordu ama zaten aradığım başkalarını inandırmak değildi. Allah'la doğrudan muhatap olduğunu bileceksin ve insanların sana inanmadığını kafaya takacaksın, komik.

Felsefe de denedim, hala okuyorum, güzel eserler, kıvırtmalar, yapıştırmalar ama sonunda mesele geliyor, *ex nihilo nihil fit* kadim kanununa bağlanıyor. Bunun da hayatımda önemli bir değişiklik yapmasını beklemedim. Felsefeye kafa yormadan da bunun farkındayız zaten.

Bilim ise, yani kendimi bilime adayıp *insanlığa faydalı olmak* konusu ise, yok, sanırım buradaki şüphem felsefeden de ileride. İnsanın kendi genetiği veya çevresiyle olan oyununa yardımcı olmanın, çocuğun eline meşale vermekten farkı olmayabilir. Uğraşmadım değil, Yapay Zeka namıyla maruf alanda belki bir şeyler yaparım diye denedim, ama ne zaman ki bilimle ilgili şüphelerim derin-

leşti, tembelliğim meseleyi eline aldı ve çalışma yürümez hale geldi. Bitseydi iyi ihtimalle bir işe yaramayacak, kötü ihtimalle dünyayı daha da daraltacak bir faaliyetti.

Hayatımın büyük kısmı, yaşamayı pek de *karlı* görmediğim şekilde sıkıntılı geçti, o sebeple insanların *hayat çok güzel* yapmalarını anlamadım. Benim için değildi, sonradan iyileşti ancak eğer Allah ilmiyle ve rahmetiyle etrafımı kuşatmamış olsa muhtemelen yine kötü geçerdi.

Biricik meselem diye başlamışım, öyle bir mesele yok, aslında yazmak ihtiyacı duymadığım, namazları vaktinde kıldığım ve insanlara söz verdiğim işleri yapabildiğim zamanları artırmak dışında bir meselem yok. Sonsuza varmak benim işim değil, kendime varsam yeter.